

Katja Kozlovič

Mrežna soodvisnost med poklicno obremenjenostjo, partnerskim odnosom in vzgojo otrok. Doktorska disertacija. Mentor: Stanko Gerjolj. Univerza v Ljubljani, Teološka fakulteta. 2022. XIII, 376, XXXI str. <https://repozitorij.uni-lj.si/IzpisGradiva.php?id=144380&lang=slv>

Doktorska disertacija z naslovom „Mrežna soodvisnost med poklicno obremenjenostjo, partnerskim odnosom in vzgojo otrok“, ki jo je pripravila in oddala Katja Kozlovič, obsega 360 strani znanstvenega besedila ter 31 strani priloge. Gre za izvirno znanstveno delo, ki obravnava mrežno povezanost med štirimi raziskovalnimi spremenljivkami. Tovrstnih raziskav slovenski in tudi širši prostor na tej ravni in v tej obliki še ne pozna. Zlasti na empirični ravni gre za zelo zahtevno raziskovanje vprašanj, kakšne so povezave med doživljanjem obremenitev pri starših na delovnem mestu in kvaliteto njihovega partnerskega odnosa. V raziskavo so vključena tudi vprašanja, ki obravnavajo dinamiko med čustvenimi in vedenjskimi težavami otrok na eni ter njihovim učnim uspehom na drugi strani.

V procesih kvantitativnega raziskovanja, kjer je sodelovalo 293 zaposlenih staršev iz različnih slovenskih podjetij, ki imajo vsaj enega šolajočega se otroka, starega od 6 do 18 let, in živijo v partnerski zvezi, avtorica preverja povezanosti med štirimi navedenimi spremenljivkami in ugotavlja, da obstaja statistično pomembna povezava tako med poklicno obremenjenostjo in kvaliteto partnerskega odnosa staršev kakor tudi čustvenimi in vedenjskimi težavami njihovih otrok. Obstaja statistično pomembna povezanost med doživljanjem obremenitve na delovnem mestu, kvaliteto partnerskega odnosa staršev ter čustvenimi in vedenjskimi težavami njihovih otrok – učni uspeh pa pomembne statistične povezanosti z ostalimi tremi spremenljivkami ne izkazuje. Pričakovano pa je zaznana statistično pomembna povezanost med učnim uspehom ter čustvenimi in vedenjskimi težavami otrok. Ob tem velja pripomniti, da šolski sistem v Sloveniji procesiranje raziskovalnega vprašanja, ki se navezuje na četrto spremenljivko o učnem uspehu, zaradi zakonitosti ocenjevanja in preverjanja učnega uspeha precej otežuje.

Kvalitativni del raziskave je bil opravljen na vzorcu desetih parov staršev. Intervjuvani starši menijo, da se obremenjenost na delovnem mestu odraža na kvaliteti njihovega partnerskega odnosa, kar se zrcali tudi v njihovem odnosu do otrok – pri negativnih prenosih čutenj so opazne čustvene in vedenjske težave. Tudi pri kvalitativni raziskavi vprašanje učnega uspeha v smislu pomembne povezanosti z ostalimi spremenljivkami ne izstopa.

Rezultati raziskave niso pomembni le za razvoj znanosti, pač pa imajo velik pomen za praktično delo z družinami, in sicer tako v izobraževalne kot terapevtske namene. Zaradi povezanosti in prenosa čutenj iz starševskega na otroški sistem je treba tudi vse vedenjske in čustvene težave, ki se pojavljajo pri otrocih, obravnavati z vidika sistema – v terapevtski proces vključimo oba starša. V povezavi z raziskovanjem vseh ključnih raziskovalnih vprašanj avtorica prepoznava hrepenenje respondentov po sočutnih družinskih odnosih, ki največ prispevajo tudi k manj-

šanju vedenjskih in čustvenih težav otrok ter – kljub relativni obrobni pridobljenih rezultatov – k boljšemu učnemu uspehu.

Stanko Gerjolj